

Inspraakbundel

Zienswijzen op besluit over gewijzigd winningsplan Zuidwending

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen	6
Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen	8
Zienswijze 0001 tot en met 0007	9

Woord vooraf

De Minister van Klimaat en Groene Groei heeft een ontwerpinstemmingsbesluit genomen over verlenging van de zoutwinning bij Zuidwending. Van vrijdag 20 juni tot en met donderdag 31 juli lag het besluit over gewijzigd winningsplan Zuidwending ter inzage. In deze periode kon men hierop reageren.

Wat is ingediend?

Sinds 1967 wordt er zout gewonnen uit het caverneveld Zuidwending. Het huidige winningsplan Zuidwending loopt af op 19 november 2025. Op 18 april 2024 heeft het Ministerie van Klimaat en Groene Groei een verzoek tot instemming met het gewijzigde winningsplan Zuidwending ontvangen van Nobian. Nobian is van plan tot en met 2035 zout te winnen uit acht bestaande, ondergrondse cavernes bij Zuidwending. Het winningsplan bevat een beschrijving van de te verwachten effecten van de zoutwinning.

Waarom wordt er zout gewonnen in Nederland?

Het zout dat in Nederland wordt gewonnen, is bijzonder zuiver en chemisch stabiel. Dit maakt het zout geschikt voor diverse toepassingen.

Zout zit in diverse producten die een rol spelen in het dagelijks leven, zoals geneesmiddelen, PVC, papier, aluminium, zeep, glas, verf, textiel en voedingsmiddelen. Ook is zout nodig voor producten die belangrijk zijn in de energietransitie, zoals ledlampen, batterijen, isolatiemateriaal en onderdelen voor windmolens en zonnepanelen. Zout is daarmee essentieel voor de energietransitie.

Voor veel toepassingen zijn er geen realistische vervangers voor zout als grond- of hulpstof. Zout komt wereldwijd wel op veel meer plekken voor, maar dit zorgt er niet meteen voor dat het te importeren is. Door zout te winnen in Nederland zijn we minder afhankelijk van andere landen voor deze grondstof.

Inloopbijeenkomst

Om omwonenden zo goed mogelijk te informeren over de aanvraag en het winningsplan organiseerde het Ministerie van Klimaat en Groene Groei een inloopbijeenkomst. Die vond plaats op dinsdag 1 juli 2025 in de Stainkroeg, Ommelanderswijk 51A, Veendam.

Zienswijzen

Op het ontwerpbesluit zijn binnen de reactietermijn in totaal 7 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.mijnbouwvergunningen.nl/zoutwinning-zuidwending.

Wilt u meer weten?

Veelgestelde vragen en meer informatie over het winningsplan, veiligheid en toezicht, en reactiemogelijkheden vindt u op www.mijnbouwvergunningen.nl/zoutwinning-zuidwending.

Voor vragen kunt u contact opnemen met mijnbouwvergunningen@minezk.nl, onder vermelding van zoutwinning Zuidwending. Of bel tijdens kantooruren naar 070 379 69 70.

Besluit gewijzigd winningsplan Zuidwending, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 20 juni tot en met donderdag 31 juli 2025 kunt u reageren op het ontwerpinstemmingsbesluit

De Minister van Klimaat en Groene Groei heeft een ontwerpinstemmingsbesluit genomen over verlenging van de zoutwinning bij Zuidwending. Van vrijdag 20 juni tot en met donderdag 31 juli 2025 ligt dit ontwerpbesluit met het winningsplan en bijbehorende documenten ter inzage. Iedereen kan met een zienswijze reageren op het ontwerpbesluit.

Wat is ingediend?

Sinds 1967 wordt er zout gewonnen uit het caverneveld Zuidwending. Het huidige winningsplan Zuidwending loopt af op 19 november 2025. Op 18 april 2024 heeft het Ministerie van Klimaat en Groene Groei een verzoek tot instemming met het gewijzigde winningsplan Zuidwending ontvangen van Nobian. Nobian is van plan tot en met 2035 zout te winnen uit acht bestaande, ondergrondse cavernes bij Zuidwending. Het winningsplan bevat een beschrijving van de te verwachten effecten van de zoutwinning.

Locatie zoutcavernes, gemeenten Veendam en Pekela (bron: Nobian)

Waarom wordt er zout gewonnen in Nederland?

Het zout dat in Nederland wordt gewonnen, is bijzonder zuiver en chemisch stabiel. Dit maakt het zout geschikt voor diverse toepassingen.

Zout zit in diverse producten die een rol spelen in het dagelijks leven, zoals geneesmiddelen, PVC, papier, aluminium, zeep, glas, verf, textiel en voedingsmiddelen. Ook is zout nodig voor producten die belangrijk zijn in de energietransitie, zoals ledlampen, batterijen, isolatiemateriaal en onderdelen voor windmolens en zonnepanelen. Zout is daarmee essentieel voor de energietransitie.

Voor veel toepassingen zijn er geen realistische vervangers voor zout als grond- of hulpstof. Zout komt wereldwijd wel op veel meer plekken voor, maar dit zorgt er niet meteen voor dat het te importeren is. Door zout te winnen in Nederland zijn we minder afhankelijk van andere landen voor deze grondstof.

Waar kunt u het besluit inzien?

U kunt van vrijdag 20 juni tot en met donderdag 31 juli 2025 het ontwerpbesluit en bijbehorende documenten lezen op www.mijnbouwvergunningen.nl/zoutwinning-zuidwending.

Hoe kunt u reageren?

U kunt tot en met 31 juli 2025 reageren op het ontwerpbesluit door een zienswijze in te dienen. Kijk op www.mijnbouwvergunningen.nl/zienswijze waar u die naartoe moet sturen.

Inloopbijeenkomst op 1 juli 2025

Om omwonenden zo goed mogelijk te informeren over de aanvraag en het winningsplan organiseert het Ministerie van Klimaat en Groene Groei een inloopbijeenkomst. Die vindt plaats op dinsdag 1 juli 2025 in de Stainkroeg, Ommelanderswijk 51A, Veendam. Zie ook www.mijnbouwvergunningen.nl/zoutwinning-zuidwending.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve besluit. In een Nota van Antwoord staat hoe ze daarin zijn verwerkt. Het definitieve besluit wordt te zijner tijd aangekondigd in de Staatscourant. Als u een zienswijze heeft ingediend, krijgt u een brief van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei met informatie over de publicatie van het definitieve besluit en hoe u eventueel in beroep kunt gaan.

Wilt u meer weten?

Veelgestelde vragen en meer informatie over het winningsplan, veiligheid en toezicht, en reactiemogelijkheden vindt u op www.mijnbouwvergunningen.nl/zoutwinning-zuidwending.

Voor vragen kunt u contact opnemen met mijnbouwvergunningen@minezk.nl, onder vermelding van zoutwinning Zuidwending. Of bel tijdens kantooruren naar 070 379 69 70.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 8.

Zienswijzen op besluit over gewijzigd winningsplan Zuidwending

Registratienummer	Zienswijzenummer
ZW-132-OIB-0001	0001
ZW-132-OIB-0002	0002
ZW-132-OIB-0003	0003
ZW-132-OIB-0004	0004
ZW-132-OIB-0005	0005
ZW-132-OIB-0005-1	0005
ZW-132-OIB-0005-2	0005
ZW-132-OIB-0005-3	0005
ZW-132-OIB-0005-4	0005
ZW-132-OIB-0005-5	0005
ZW-132-OIB-0005-6	0005
ZW-132-OIB-0005-7	0005
ZW-132-OIB-0005-8	0005
ZW-132-OIB-0005-9	0005
ZW-132-OIB-0005-10	0005
ZW-132-OIB-0005-11	0005
ZW-132-OIB-0005-12	0005
ZW-132-OIB-0005-13	0005
ZW-132-OIB-0005-14	0005
ZW-132-OIB-0005-15	0005
ZW-132-OIB-0005-16	0005
ZW-132-OIB-0005-17	0005
ZW-132-OIB-0005-18	0005
ZW-132-OIB-0005-19	0005
ZW-132-OIB-0005-20	0005
ZW-132-OIB-0005-21	0005
ZW-132-OIB-0005-22	0005
ZW-132-OIB-0005-23	0005
ZW-132-OIB-0005-24	0005
ZW-132-OIB-0005-25	0005
ZW-132-OIB-0005-26	0005
ZW-132-OIB-0005-27	0005
ZW-132-OIB-0005-28	0005
ZW-132-OIB-0005-29	0005
ZW-132-OIB-0005-30	0005
ZW-132-OIB-0005-31	0005
ZW-132-OIB-0005-32	0005
ZW-132-OIB-0005-33	0005

ZW-132-OIB-0005-34	0005
ZW-132-OIB-0005-35	0005
ZW-132-OIB-0005-36	0005
ZW-132-OIB-0005-37	0005
ZW-132-OIB-0005-38	0005
ZW-132-OIB-0005-39	0005
ZW-132-OIB-0005-40	0005
ZW-132-OIB-0005-41	0005
ZW-132-OIB-0005-42	0005
ZW-132-OIB-0005-43	0005
ZW-132-OIB-0005-44	0005
ZW-132-OIB-0005-45	0005
ZW-132-OIB-0005-46	0005
ZW-132-OIB-0005-47	0005
ZW-132-OIB-0005-48	0005
ZW-132-OIB-0005-49	0005
ZW-132-OIB-0005-50	0005
ZW-132-OIB-0005-51	0005
ZW-132-OIB-0005-52	0005
ZW-132-OIB-0005-53	0005
ZW-132-OIB-0005-54	0005
ZW-132-OIB-0005-55	0005
ZW-132-OIB-0005-56	0005
ZW-132-OIB-0005-57	0005
ZW-132-OIB-0005-58	0005
ZW-132-OIB-0005-59	0005
ZW-132-OIB-0005-60	0005
ZW-132-OIB-0005-61	0005
ZW-132-OIB-0005-62	0005
ZW-132-OIB-0005-63	0005
ZW-132-OIB-0005-64	0005
ZW-132-OIB-0005-65	0005
ZW-132-OIB-0005-66	0005
ZW-132-OIB-0005-67	0005
ZW-132-OIB-0006	0006
ZW-132-OIB-0006-1	0006
ZW-132-OIB-0006-2	0006
ZW-132-OIB-0006-3	0006
ZW-132-OIB-0007	0007

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen

Zienswijzen op besluit over gewijzigd winningsplan Zuidwending

Zienswijzenummer	Organisatie
0001	Provincie Groningen, Gedeputeerde Staten van Groningen, GRONINGEN
0002	GemeenteBelangen Veendam, VEENDAM
0003	Gemeente Pekela, College van Burgemeester en Wethouders, OUDE PEKELA
0004	Oppositiepartijen Gemeenteraad van Veendam (SP,VUK, ChristenUnie, CDA en Fractie Kenters),
0005	Comité Waterstof Ommelanderswijk, VEENDAM
0006	D66 Fractie gemeenteraad Veendam, VEENDAM
0007	Gemeente Veendam, College van Burgemeester en Wethouders, VEENDAM

Zienswijze 0001 tot en met 0007

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Datum 10 juli 2025
Onderwerp Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Zuidwending
Dossiernummer K13109
Documentnummer 2025-121607
Behandeld door Team Milieu
Telefoonnummer [REDACTED]
E-mail informatiebeheer@provinciegroningen.nl
Antwoord op
Bijlage

Geachte mevrouw Hermans,

Op 19 juni 2025 heeft u uw ontwerp-instemmingsbesluit gepubliceerd voor de door Nobian Salts B.V. (hierna; Nobian) aangevraagde verlenging van hun winningsplan Zuidwending. Op 29 april 2025 hebben wij u per brief geadviseerd over dit winningsplan. Via deze weg dienen wij onze zienswijze in op uw besluit.

Uw ontwerpbesluit

Wij constateren dat de door ons geadviseerde punten zijn overgenomen in uw ontwerp-instemmingsbesluit. U heeft nadere voorwaarden verbonden aan het besluit, waardoor Nobian in de maanden en jaren na inwerkingtreding van hun vergunning uitvoering moet geven aan het invullen van vraagstukken op het gebied van het afsluiten van cavernes en bijbehorende bodemdalingsprognoses die passend zijn bij de te verkennen afsluit-scenarios.

Wij lezen in uw ontwerpbesluit niet terug dat de resultaten van de verschillende onderzoeken die Nobian moet gaan uitvoeren een opschortende werking hebben voor voortzetten van actieve winning.

- Wij zien graag dat u in uw definitieve besluit een voorwaarde opneemt dat u een positieve beoordeling van de onderzoeken voorwaardelijk stelt voor de daaropvolgende vijf jaren van de vergunning. Voor een objectieve beoordeling daarvan roepen wij u op een onafhankelijk expertpanel te vormen, waar wij actief bij betrokken worden;
- Daarnaast vragen wij u om dit voorschrift en de andere door u opgenomen aanvullende voorschriften een ontbindende werking krijgen in uw definitieve besluit, indien Nobian niet tijdig aan deze voorschriften en daarvoor geldende termijnen voldoet. In dat geval zou de vergunning moeten worden ingetrokken;
- Wij merken op dat op pagina 22 en 23 van uw ontwerpbesluit onder de alinea 'Financiële zekerheid' gesproken wordt over artikel 47 MbW, waar volgens ons artikel 46 MbW. van toepassing is.

In het belang van de opbouw van ontbrekende kennis, praktijkervaring en ontstane gevoelens van onzekerheid over dit afsluitvraagstuk roepen wij, naast de aan Nobian opgelegde voorwaarden, ook op tot de uitvoering van onafhankelijk onderzoek (bijvoorbeeld via het Kennisprogramma Effecten Mijnbouw), waarbij ook aandacht is voor het laagdrempelig tussentijds delen van resultaten daarvan met de inwoners van het gebied.

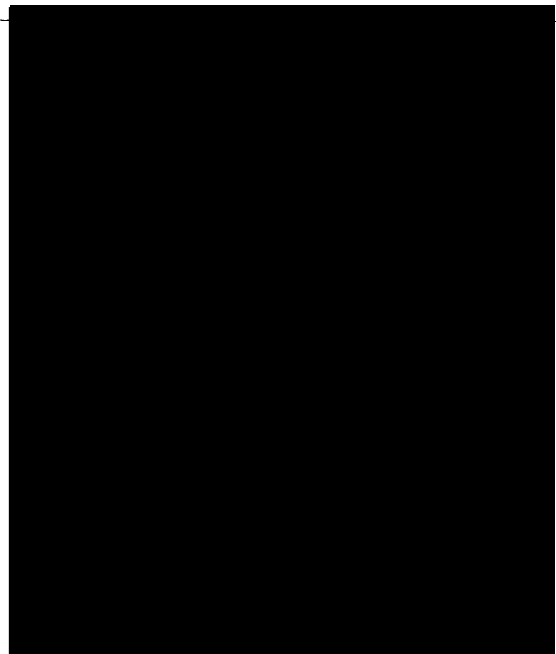
Gebiedsvisie

Daarnaast heeft u aangegeven dat er een integrale toekomstvisie wordt opgesteld in samenwerking met de betrokken decentrale overheden en de inwoners van het gebied. Voor een geslaagde uitvoering van deze visie, benadrukken wij dat hierbij de rollen en bevoegdheden van alle stakeholders gewaarborgd moet zijn, zodat een breed gedragen en gezamenlijke visie ontstaat.

Wij zijn uiteraard bereid om te participeren in de uitvoering van de gebiedsvisie. Ook willen wij spoedig beginnen met de uitvoering daarvan. Daarom stellen wij voor om gemaakte afspraken in dit kader zo snel als mogelijk te verankeren in een bestuurlijke overeenkomst of convenant.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Aan: Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending
Postbus 111
9200 AC Drachten

Zienswijze van de fractie GemeenteBelangen Veendam op het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Zuidwending 2025 - 2035 d.d. 19 juni 2025

Veendam, 17 juli 2025

1. Inleiding

Namens de fractie GemeenteBelangen Veendam, de grootste fractie in de gemeenteraad van Veendam, maken wij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het ontwerp-instemmingsbesluit tot verlenging van de zoutwinningvergunning voor Nobian in Zuidwending.

Als lokale, onafhankelijke partij zijn wij diep geworteld in de samenleving van Veendam en zetten wij ons dagelijks in voor de belangen van onze inwoners. Met een sterke vertegenwoordiging in de gemeenteraad, gebaseerd op het vertrouwen van vele inwoners bij de laatste verkiezingen, voelen wij ons gesteund in onze inzet.

Met deze zienswijze willen wij de zorgen en aandachtspunten van een groot deel van de Veendammer gemeenschap onder de aandacht brengen, met het oog op de veiligheid, leefbaarheid en het milieu in onze gemeente en regio.

2. Onzekerheid over veilige afsluiting cavernes

Wij constateren dat het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) in haar advies van 20 juni 2025 expliciet aangeeft dat Nobian onvoldoende heeft aangetoond dat de cavernes na afloop van de winning veilig en duurzaam kunnen worden afgesloten. De risico's op lekkage van pekel, verzilting van grond- en oppervlaktewater en instabiliteit van de ondergrond zijn reëel en onvoldoende onderbouwd (SodM, 2025 [1]).

Het voorzorgsprincipe, zoals vastgelegd in Europese en nationale wetgeving, vereist dat bij wetenschappelijke onzekerheid over ernstige risico's aan mens en milieu, terughoudendheid wordt betracht en preventieve maatregelen worden genomen (VWEU art. 191 [2]; Wet milieubeheer [3]). Wij vinden het onzorgvuldig dat het ontwerpbesluit dit principe slechts gedeeltelijk toepast door de winning toe te staan zolang Nobian binnen vijf jaar met een overtuigend plan moet komen.

3. Risico's op schade aan gebouwen, infrastructuur en milieu

Uit rapporten van TNO en SodM blijkt dat bodemdaling door zoutwinning in theorie komvormig is, maar dat in de praktijk altijd sprake is van differentiële zakking. Dit leidt tot verhoogde risico's op scheurvorming, verzakking en schade aan woningen, bedrijven, wegen, leidingen en watergangen (TNO, 2017 [4]; SodM, 2025 [1]).

De praktijk in Twente en Zuidwending laat zien dat schadegevallen daadwerkelijk voorkomen en dat er jaarlijks tientallen schadeclaims worden toegekend (Jaarverslag Commissie Mijnbouwschade Zoutwinning, 2022 [5]). De huidige schadeafhandeling is voor inwoners vaak complex en tijdrovend. Wij pleiten voor een laagdrempelige, onafhankelijke en snelle schadeafhandeling, met omgekeerde bewijslast, zoals ook bij de gaswinning in Groningen is ingevoerd.

4. Belang van onafhankelijke monitoring, transparantie en betrokkenheid

Nobian voert de monitoring en rapportage momenteel zelf uit. Wij benadrukken het belang dat deze monitoring onafhankelijk wordt uitgevoerd en getoetst om de betrouwbaarheid en transparantie te waarborgen. Wij verzoeken om duidelijkheid over de rol van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) in dit proces en vragen om voorstellen voor een structurele onafhankelijke toetsing van de meetresultaten. Het is onwenselijk dat de omgeving volledig afhankelijk blijft van de mijnbouwer voor het leveren van deze gegevens (Nobian, 2025 [6]). Structurele betrokkenheid van de gemeente, inwoners en lokale organisaties bij monitoring, evaluatie en besluitvorming is noodzakelijk voor draagvlak en vertrouwen.

Wij moedigen aan dat periodieke informatiebijeenkomsten, een meldpunt voor zorgen en klachten, en actieve communicatie richting inwoners worden voortgezet en waar mogelijk verder worden versterkt.

5. Voorwaardelijke vergunningverlening en tussentijdse herziening

Wij verzoeken de minister om de vergunning uitsluitend voorwaardelijk te verlenen:

- In het ontwerpbesluit is voorgesteld om Nobian vijf jaar de tijd te geven om, onder onafhankelijke toetsing door SodM en TNO, overtuigend aan te tonen dat afsluiting veilig kan plaatsvinden. Wij vinden deze termijn van vijf jaar echter te lang gezien de urgentie van de veiligheids- en milieukwesties en pleiten daarom voor een verkorting naar twee jaar, zodat er sneller duidelijkheid en zekerheid is voor de omgeving.
- De vergunning moet tussentijds kunnen worden aangepast of ingetrokken bij nieuwe risico's, schadegevallen of als Nobian niet aan de gestelde voorwaarden voldoet.
- Er moet een snelle, onafhankelijke schadeafhandeling zijn met omgekeerde bewijslast en een blijvend schadefonds.
- De gemeente en haar inwoners moeten structureel worden betrokken bij alle vervolgstappen.

6. Langetermijnverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid

Wij benadrukken met klem dat er onvoorwaardelijke en juridisch bindende garanties moeten zijn dat Nobian en/of haar rechtsopvolgers, evenals de Staat, ook na beëindiging van de winning volledig aansprakelijk blijven voor alle (milieu)schade die voortvloeit uit de mijnbouwactiviteiten, ook indien deze zich pas jaren later manifesteren. Het is onacceptabel dat de aansprakelijkheid vervalt zodra het bedrijf stopt met mijnbouw; de verantwoordelijkheid voor de gevolgen moet blijvend en afdwingbaar zijn. Daarnaast dient er een adequaat en toereikend schadefonds te worden ingesteld dat ook op lange termijn beschikbaar blijft om eventuele schade te vergoeden (Mijnbouwwet [7]).

De overheid dient actief toezicht te houden op de naleving van de vergunningsvoorwaarden en de bescherming van de belangen van de omgeving.

7. Toekomstvisie en eindpunt zoutwinning

Wij verlangen meer duidelijkheid over de toekomst van de zoutwinning in Zuidwending. Op dit moment zijn er in Zuidwending 16 cavernes ontwikkeld: 9 voor zoutwinning en 7 voor gasopslag. Van de 9 zoutwinningscavernes zijn er momenteel 8 actief in gebruik. Uit het TNO-advies blijkt dat het technisch potentieel voor het aantal cavernes in de zoutkoepel zeer groot is, met een bandbreedte van 50 tot 104 mogelijke cavernes (TNO, 2024 [8]).

Wij vinden het belangrijk dat er een duidelijk plan komt voor de toekomst: Wij willen dat er een duidelijke visie komt op het eindpunt van de zoutwinning: het is niet wenselijk dat de ondergrond verandert in een 'gatenkaas' zonder heldere begrenzing. Er moet een heldere grens zijn aan het aantal cavernes en een duidelijke visie op het eindpunt van de zoutwinning. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat onze lintdorpen niet veranderen in een industriegebied. Het landelijke karakter van het gebied moet worden gerespecteerd en de balans tussen economische activiteiten en leefbaarheid mag niet uit het oog worden verloren.

8. Economisch belang, sterke afhankelijkheid en het voorzorgsprincipe

Wij constateren dat in het ontwerpbesluit het economische belang van de zoutwinning en de sterke afhankelijkheid van chloorproductie voor het industriegebied Eemshaven en de noordelijke chemiecluster zwaarder lijken te wegen dan het voorzorgsprincipe (RTVeen, 2025 [9]).

De industrie in Noord-Nederland is momenteel sterk afhankelijk van chloorproducten die voortkomen uit de zoutwinning door Nobian in Zuidwending. Juist deze afhankelijkheid lijkt ertoe te leiden dat het voorzorgsprincipe - waarbij veiligheid, gezondheid en milieu voorop zouden moeten staan - niet volledig wordt toegepast.

Wij pleiten ervoor dat er wordt ingezet op een duurzaam bedrijfsmodel, waarbij alternatieven en innovatie worden gestimuleerd en de afhankelijkheid van één bron wordt verminderd. Zo kan de leveringszekerheid worden vergroot en het risico op maatschappelijke en economische schade bij verstoringen worden beperkt.

9. Communicatie en participatie

Wij benadrukken het belang van structurele en transparante communicatie met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Dit omvat niet alleen informatie over plannen en risico's, maar ook over de resultaten van monitoring en de voortgang van onderzoeken. Een actieve en laagdrempelige participatie van de lokale gemeenschap in het gehele proces is essentieel voor draagvlak en het behoud van vertrouwen.

10. Sociaal-maatschappelijke impact

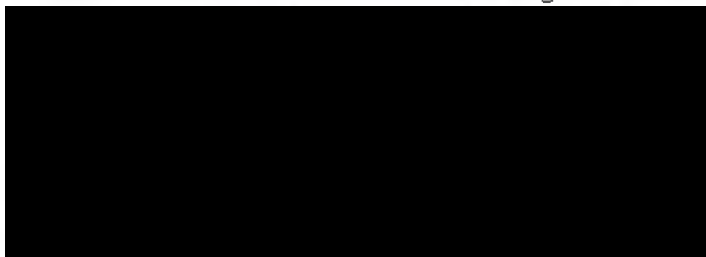
De zoutwinning heeft een directe impact op de leefbaarheid en het welzijn van onze inwoners. Wij vragen aandacht voor de effecten op woningwaarde, de gezondheid van bewoners en het algemene gevoel van veiligheid in het gebied. Deze sociaal-maatschappelijke aspecten moeten volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming en er moeten adequate maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te mitigeren.

11. Langetermijnmonitoring en nazorg

Naast de monitoring tijdens de actieve winningsfase, is het van groot belang dat er duidelijke eisen worden gesteld aan de langetermijnmonitoring en nazorg na beëindiging van de winning. Dit omvat niet alleen technische monitoring van de ondergrond, maar ook financiële waarborgen om eventuele toekomstige schade of milieueffecten op te vangen. De verantwoordelijkheid voor deze nazorg moet helder zijn en geborgd worden.

Hoogachtend,

Namens de fractie Gemeentebelangen Veendam,

Medeondertekenaars fractie:

[Redacted signature lines]

[REDACTED]

Bronnen

1. SodM, 2025: <https://www.sodm.nl/actueel/nieuws/2025/06/20/sodm-publiceert-advies-over-winningsplan-nobian-in-zuidwending>
2. VWEU art. 191: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A12008E191>
3. Wet milieubeheer: https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2024-01-01#Hoofdstuk1_Paragraaf1.1_Artikel1.1a
4. TNO, 2017: <https://www.tno.nl/nl/aandachtsgebieden/bouwen-leefomgeving/roadmaps/bodem-en-ondergrond/bodemdaling/>
5. Jaarverslag Commissie Mijnbouwschade Zoutwinning, 2022: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-03/Jaarverslag%20Commissie%20Mijnbouwschade%20Zoutwinning%202022.pdf>
6. Nobian, 2025: <https://www.nobian.com/nl-nl/zoutwinning/bestaande-zoutwinning/zuidwending>
7. Mijnbouwwet: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0014168/2024-01-01>
8. TNO, 2024: <https://publications.tno.nl/publication/34642168/2raqDb/TNO-2024-R10389.pdf>
9. RTVeen, 2025: <https://rtveen.nl/2025/06/23/minister-wil-zoutwinning-bij-zuidwending-verlengen-tot-2035-toezichthouder-kritisch/>

Bovenstaande lijst is te raadplegen op:

<https://gemeentebelangenveendam.nl/nobian-bronnen/>

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending
Postbus 111
9200 AC Drachten

Uw kenmerk:
Zaaknummer:
Start zaak: 21 juli 2025
Behandeld door: Fysiek
E-mail adres: info@pekela.nl
Tel. Nummer: 0597-617555
Datum: 21 juli 2025
Bijlagen: geen
Verzenddatum: 21 juli 2025

Betreft: Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Zuidwending

Geachte mevrouw Hermans,

Op 19 juni 2025 heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit gepubliceerd voor de door Nobian Salts B.V. aangevraagde verlenging van hun winningsplan Zuidwending.

Op 29 april 2025 hebben wij u per brief geadviseerd over dit winningsplan. In de totstandkoming van ons advies hebben wij nauw samengewerkt met de provincie Groningen, de gemeente Veendam en het waterschap Hunze & Aa's.

Zienswijze

Onze zienswijze op het winningsplan hebben we eveneens afgestemd met genoemde overheden. Voor onze zienswijze verwijzen wij u dan ook naar bijgevoegde zienswijze van de provincie Groningen. Deze zienswijze kunt u hier als herhaald en ingelast beschouwen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Pekela,

Burgemeester

Geachte heer/mevrouw,

Namens de oppositiepartijen in de gemeenteraad van Veendam (SP, VUK, ChristenUnie, CDA en Fractie Kenters) stuur ik u hierbij onze aanvullende zienswijze op het ontwerpbesluit inzake het zoutwinningsplan Zuidwending 2025–2035.

Wij dienen deze zienswijze in aanvullend op die van het college van B&W van Veendam, gedateerd 15 juli 2025. Met deze zienswijze vragen wij uw aandacht voor het herstel van vertrouwen bij inwoners, de noodzaak van bestuurlijke regie op gestapelde mijnbouw, en het belang van structurele compensatie en veiligheid.

De zienswijze is als bijlage toegevoegd. Graag ontvang ik een bevestiging van ontvangst.

Met vriendelijke groet,

Namens de boven genoemde fracties.

[Redacted signature]

[Redacted name] Gemeenteraad Veendam

 [Redacted name]

Bijlage: Aanvullende zienswijze Zuidwending – Oppositiepartijen Veendam.docx

Aanvullende zienswijze op ontwerpbesluit zoutwinningsplan Zuidwending 2025–2035

Namens de oppositiepartijen van de gemeenteraad Veendam

(SP, VUK, CU, CDA, Fractie Kenters)

Geachte mevrouw Hermans,

Namens bovengenoemde fracties maken wij gebruik van de mogelijkheid een aanvullende zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit inzake het winningsplan Zuidwending. Wij doen dit aanvullend op de zienswijze van het college van burgemeester en wethouders van Veendam van 15 juli 2025, en met inachtneming van het feit dat de gemeenteraad zich formeel nog niet over dit onderwerp heeft uitgesproken.

Wij constateren met waardering dat binnen de lokale overheid – inclusief het college – inmiddels brede aandacht is voor de impact van zoutwinning op veiligheid, gezondheid en leefomgeving. Tegelijk zien wij dat in het huidige ontwerpbesluit de kernvragen onvoldoende worden beantwoord:

- Hoe wordt het vertrouwen van inwoners hersteld?
- Wie voert regie op gestapelde mijnbouw en bodemdaling?
- En hoe wordt structurele compensatie voor bewoners en regio geborgd?

1. Herstel van vertrouwen vraagt bestuurlijke keuzes

Zoutwinning raakt direct aan de leefomgeving van mensen. Niet alleen vanwege risico's op bodemdaling, schade of onzekerheid over afsluiting van cavernes, maar ook vanwege het gevoel van machteloosheid dat al jarenlang leeft in gebieden met mijnbouw. Inwoners hebben recht op duidelijkheid, rechtszekerheid en hernieuwd vertrouwen in de overheid.

Wij verzoeken u in het definitieve besluit expliciet te benoemen:

- Hoe bewoners structureel worden betrokken, bijvoorbeeld via een onafhankelijke omgevingsadviesraad.
- Hoe schadeafhandeling onafhankelijk en laagdrempelig wordt georganiseerd, minimaal volgens het model van de Commissie Mijnbouwschade Zoutwinning.
- Hoe de rijksoverheid verantwoordelijkheid neemt voor vertrouwenherstel, zoals ook aanbevolen in de Parlementaire Enquête Aardgaswinning Groningen

2. Gebiedsproces zonder randvoorwaarden is bestuurlijk leeg

Het ontwerpbesluit verwijst naar het lopende gebiedsproces, maar bevat geen inhoudelijke randvoorwaarden of toetsingskaders. Daarmee wordt bestuurlijke regie uitgesteld, terwijl de risico's actueel zijn. In een regio waar gaswinning, zoutwinning, gasopslag en mogelijk CO₂-opslag samenkomen, is coördinatie essentieel.

Wij verzoeken u het gebiedsproces te versterken met een bestuurlijk toetsingskader of overeenkomst waarin:

- Een maximaal aantal cavernes wordt vastgelegd.
- Totale bodemdaling wordt begrensd en bewaakt, conform aanbevelingen van TNO.
- Cumulatieve effecten van gestapelde mijnbouw worden gemonitord via een integrale risicoanalyse.
- Een afbouwpad voor zoutwinning zichtbaar en controleerbaar wordt vastgelegd.

Wij adviseren hierbij aansluiting te zoeken bij het Integraal Afwegingskader Ondergrond (IAKO).

3. Structurele compensatie vereist een onafhankelijk gebiedsfonds

Structurele lasten voor bewoners – zoals waardeverlies, onzekerheid en hinder – mogen niet stilzwijgend worden afgewenteld, terwijl de economische baten elders terechtkomen. In lijn met wat gebruikelijk is bij windparken en gaswinning, vinden wij dat er sprake moet zijn van eerlijke financiële herverdeling.

Wij roepen u op om bij het definitieve besluit:

- Een onafhankelijk beheerd gebiedsfonds in te richten.
- Dit fonds te voeden uit de economische opbrengsten van de zoutwinning.
- En het beschikbaar te stellen voor:
 - Leefbaarheidsprojecten.
 - Preventieve woningverbetering.
 - Maatschappelijke initiatieven in de regio.

Vergelijkbare fondsen bestaan in de Wieringermeer, Delfzijl en de Drentse Veenkoloniën.

4. Toepassing voorzorgsprincipe bij onzekerheid over veiligheid cavernes

Uit recente advisering van SodM (2025) en eerdere TNO-rapporten blijkt dat onvoldoende zekerheid bestaat over veilige afsluiting van cavernes na winning. Juist in deze context is het voorzorgsprincipe uit het Europees en nationaal milieurecht van toepassing (artikel 1.1a Wet milieubeheer; zie ook Urgenda- en PAS-jurisprudentie).

Wij verzoeken u om, conform dit voorzorgsprincipe:

- Pas toestemming te geven voor voortzetting van de winning als onafhankelijke toetsing aantoont dat afsluiting duurzaam en veilig kan plaatsvinden.
- Tussentijdse toetsmomenten met opschortende werking op te nemen in de vergunning.
- En intrekking van de vergunning mogelijk te maken bij ernstige tekortkomingen of nieuwe risico's.

Wij danken u voor de gelegenheid om aanvullend te reageren. Wij hopen dat onze zienswijze u ondersteunt bij het nemen van een evenwichtig, verantwoord en maatschappelijk rechtvaardig besluit. Een besluit waarin veiligheid en vertrouwen van inwoners leidend zijn, niet de belangen van de winning.

Met hoogachting,

Namens de oppositiepartijen in de gemeenteraad van Veendam:

- SP – [REDACTED]
- VUK – [REDACTED]
- CDA – [REDACTED]
- CU – [REDACTED]
- Fractie Kenters – [REDACTED]

Bronnenoverzicht aanvullende zienswijze

- SodM (2025): Advies veilige afsluiting cavernes Zuidwending
- TNO (2017): Bodemdaling door zoutwinning
- Commissie Mijnbouwschade Zoutwinning – Jaarverslag 2022
- Wet milieubeheer – Artikel 1.1a
- Mijnbouwwet – Artikelen 36 en 46
- Wet financiën UO (WfU): <https://wetten.overheid.nl/BWBR0041197/>
- RTVeen / RTV Noord (2025): Artikel over besluit zoutwinning
- Ministerie van BZK/IenW – Integraal Afwegingskader Ondergrond (IAKO)
- Parlementaire Enquête Groningen – Eindrapport “Groningers boven gas” (2023)
- Urgenda vs. Staat – ECLI:NL:HR:2019:2006
- Raad van State – PAS-uitspraak (2019)

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp: zienswijze op het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan
Zuidwending 2025-2035

Datum : 28 juli 2025

Geachte mevrouw Hermans,

Bij deze willen ondergetekenden (zie bijgevoegde lijst met handtekeningen en adressen), bewoners van de Ommelanden te Veendam hun zienswijze kenbaar maken inzake de verleende verlenging van zoutwinning in Zuidwending, ontwerpbesluit winningsplan Zuidwending 2025-2035.

Kern van onze zienswijze is dat wij van mening zijn dat:

- gewenste economisch effecten nooit ten koste mogen gaan van veiligheid van bewoners
- ontwikkeling van duurzame energie nooit mag gebeuren over de hoofden van bewoners
- Groningen en haar inwoners in het algemeen al voldoende lasten hebben ervaren door winstgevend ingrepen in de ondergrond door en vanwege het Rijk
- duidelijk moet zijn wat de lange termijn effecten zijn voordat een dergelijke vergunning verlening kan plaatsvinden
- wij het angstige maar stellige vermoeden hebben dat wij (en onze woonomgeving) worden gebruikt als 'proef' project voor mogelijke waterstofopslag waarvan de gevolgen voor omgeving, mens en dier nog niet helder zijn
- wij willen dat er eerst een gebiedsvisie wordt opgesteld, waarin wij mogen participeren, alvorens een dergelijke vergunning wordt afgegeven
- de voorwaarden in de verleende vergunning een duidelijk voorbeeld zijn van 'slager keurt zijn eigen vlees' omdat de vergunningskrijger zelf een onderzoeksopdracht moet opstellen en vervolgens zelf mag (laten) uitvoeren. Rara, wat daar de uitkomst van zal zijn.
- dat de regering, de Tweede Kamer en de minister nu eindelijk eens moeten werken aan vertrouwen onder de kiezers en dat dit niet wordt bereikt met de werkwijze die de minister nu uitvoert.

Economisch belang hoofdrol

Uit alle stukken die we tot onze beschikking hebben gekregen en uit het gesprek dat wij hebben mogen voeren met de minister mw. Sophie Hermans op 14 juli jl. op het gemeentehuis in Veendam blijkt overduidelijk dat economische belangen de hoofdrol spelen bij het besluit tot verlenging van de winningsvergunning.

Ook blijkt uit alles dat deze winningsvergunning onlosmakelijk is verbonden met het feit dat desbetreffende zoutcavernes geschikt gemaakt dienen te worden voor toekomstige opslag van waterstof.

Tevens blijkt uit de Nationale Agenda Ondergrondse Waterstofopslag dat nog heel veel onduidelijk is. En dan gaat het niet om marginale aspecten maar om zaken die te maken hebben met levensbelang, veiligheid van omwonenden etc.

Wilt deze bewindsvrouw de minister zijn waarvan over jaren blijkt dat ze heeft gespeeld met levens van mensen, met de veiligheid van bewoners, met algemeen welzijn van omwonenden. Zo niet: verleng dan niet de vergunning van zoutwinning in ons gebied met tien jaar, maar doe eerst gedegen onderzoek (bijvoorbeeld door SodM) en breng in kaart wat de ontwikkelingen in het gebied moeten zijn.

Duurzame energie ten koste van bewoners

Wij zijn niet tegen ontwikkeling van duurzame energie. Ook wij willen dat toekomstige generaties op een goede manier kunnen leven zonder dat de aarde nog meer wordt uitgeput. Maar deze ontwikkeling lijkt nu te gaan over onze hoofden heen. We weten niet welke veiligheidsrisico's er zijn. Wat gebeurt er met de waardeontwikkeling van onze woningen, zijn onze huizen straks nog verkoopbaar. Hoe ziet ons mooie woongebied er straks uit. Het lijkt of de minister een betrekkelijk klein gebiedje 'opoffert' voor de door haar gewenste ontwikkeling. Zijn wij alleen maar 'nevenschade'?

Als de minister dit niet vindt dan stellen we voor dat afspraken worden gemaakt met ons, met de gemeente etc. over zaken als lusten en lastenverdeling, compensatie woongenot, schaderegeling, compensatie vermindering woningwaarde en veiligheidsgaranties. Als de minister staat voor wat ze zegt en niet aan de leiband loopt van multinationals dan zou eerst het voorgaande moeten worden geregeld voordat een verlenging van de zoutwinningsvergunning afgegeven wordt.

Groningen is weer de pineut

Groningen is weer de pineut. Eerst het gas, zoutwinning, windmolen- en zonneparken en nu waterstofopslag. Wij als inwoners vragen ons af of dit allemaal net zo makkelijk was gegaan als er bijvoorbeeld opslag van waterstof mogelijk zou zijn in Heemstede, Leiden of Utrecht. Natuurlijk beseffen wij dat er hier mogelijkheden zijn die uniek zijn (de zoutcavernes) maar we realiseren ons ook dat het makkelijker is om een dergelijk dun bevolkt gebied te gebruiken of misbruiken.

Als de minister van mening is dat we maar weer een gebied in Groningen moeten gebruiken dan zou het toch zo moeten zijn dat we – geleerd van het gasdebacle- van tevoren duidelijke afspraken maken met bewoners over compensatie in brede vorm op het gebied van welzijn, woonomgeving etc.

Dus minister, wacht met verlenging van de vergunning tot u het complete beeld heeft en niet alleen maar inzicht in de economische prachtige gevolgen (die overigens ook nog steeds discutabel zijn).

Gebiedsvisie essentieel

Op dit moment worden wij geconfronteerd met vele (deel)vergunningen. Vergunningen voor evaluatieboringen, vergunning voor verlenging zoutwinning etc. Al deze vergunningen zijn **ontosmakelijk verbonden** met de wens van het ministerie om opslag van waterstof mogelijk te maken in ons woongebied. We hebben nu het onaangename gevoel dat de minister er steeds iets doordrukt en dat we uiteindelijk worden geconfronteerd met een monstrueus iets waarvan we niet weten wat het kan of gaat doen met de veiligheid van omwonenden, met hun leefomgeving, hun welzijn.

Als de minister –net als wij- graag toekomstgericht wil denken en werken dan zou je toch denken dat elke deelvergunning, zoals deze vergunning tot verlenging van zoutwinning- past in een groter geheel waarvan de contouren en voorwaarden duidelijk zijn. Op dit moment is alleen het gewenste economische effect duidelijk. Onze dringende vraag is om te wachten met een vergunning voor zoutwinning tot duidelijk is wat de gevolgen zijn van het grote geheel, wat is de toekomst voor onze woonomgeving etc.

Bij het opstellen van een dergelijke gebiedsvisie willen wij actief betrokken zijn. Dit heeft de minister toegezegd tijdens ons gesprek op 14 juli jl. in het gemeentehuis Veendam. Actief betekent niet slecht toehorend, consulterend, nee wij willen meedenken en mee kunnen beslissen, waarbij we beseffen dat het opstellen van een gebiedsvisie altijd een compromis is van belangen van diverse partijen.

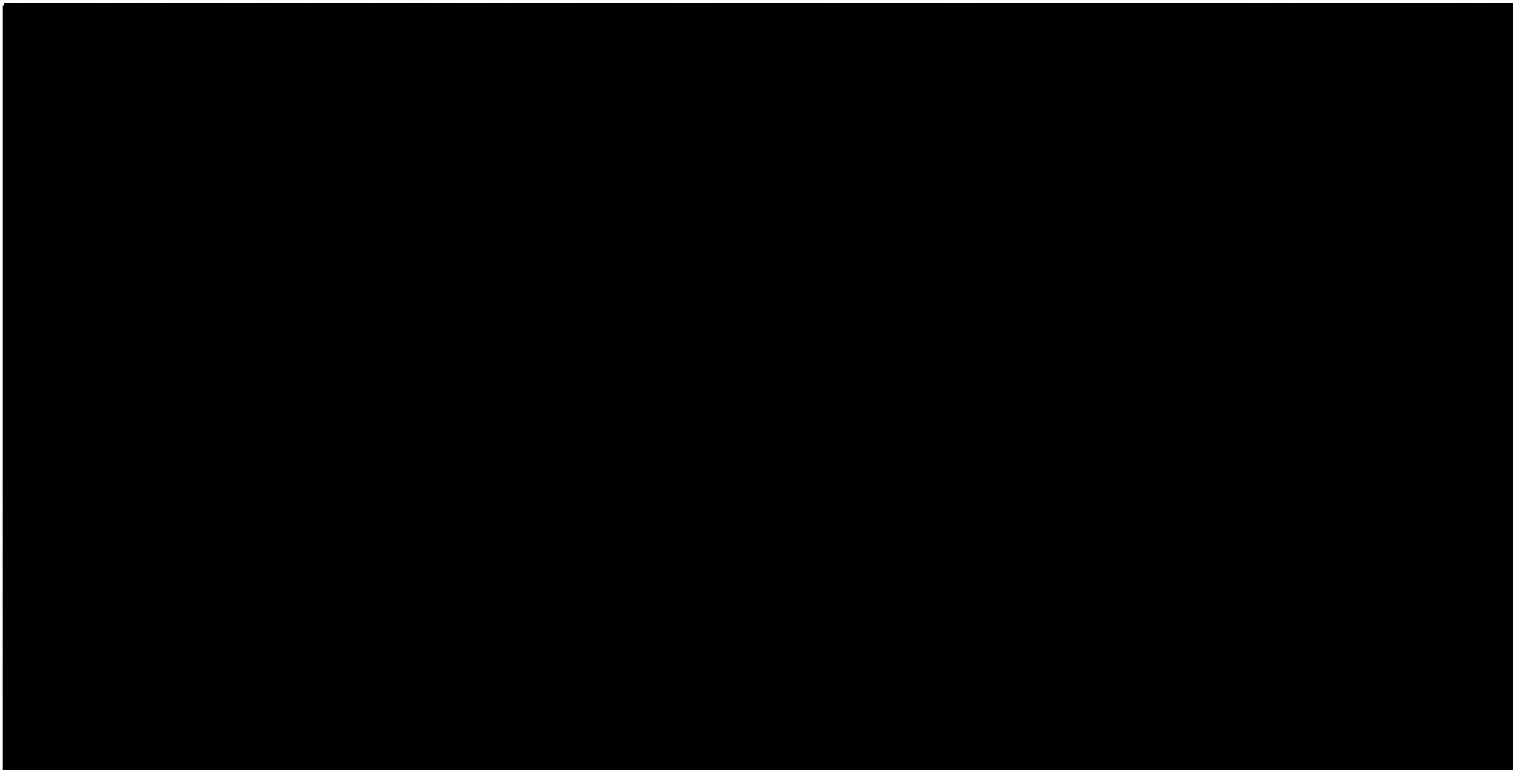

Slager keurt zijn eigen vlees

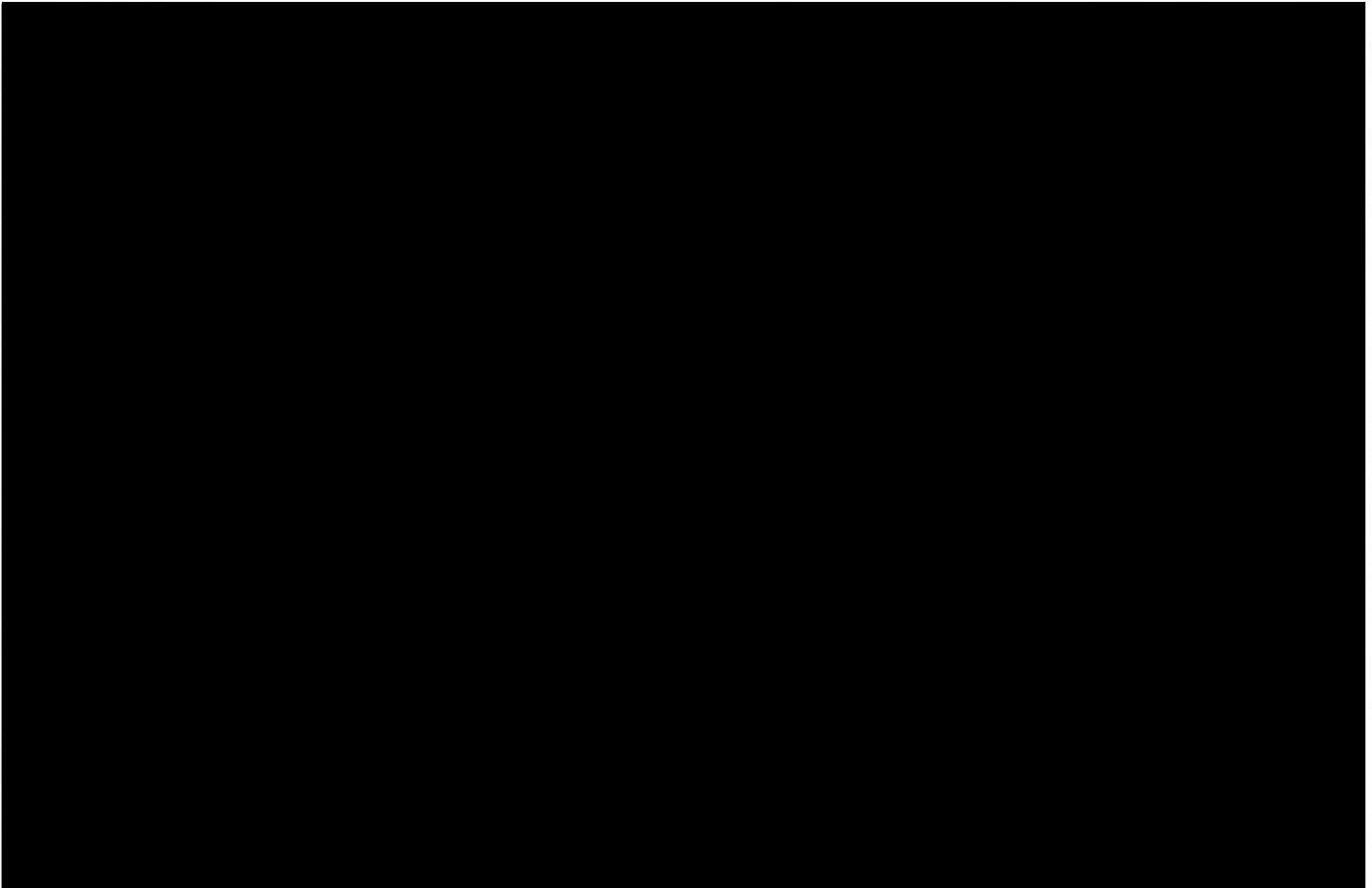
Wij zijn op dit moment om moverende redenen tegen de verlenging van de zoutwinningsvergunning, zoveel moge duidelijk zijn. De minister zegt dat ze voorwaarden heeft gesteld aan de vergunning. Wij zien dat als 'non' voorwaarden. De vergunning verkrijger mag zelf een onderzoeksplan opstellen en dat zelf (laten) uitvoeren. 'wie betaalt bepaalt' een spreekwoord dat helaas bijna altijd waar is. De geloofwaardigheid van het ministerie wordt hier wel erg wankel. Als er al aanvullende voorwaarden worden gesteld in het kader van onderzoek naar veiligheid etc. dan moeten deze niet door de vergunning aanvrager zelf worden uitgevoerd maar door een onafhankelijke instantie.

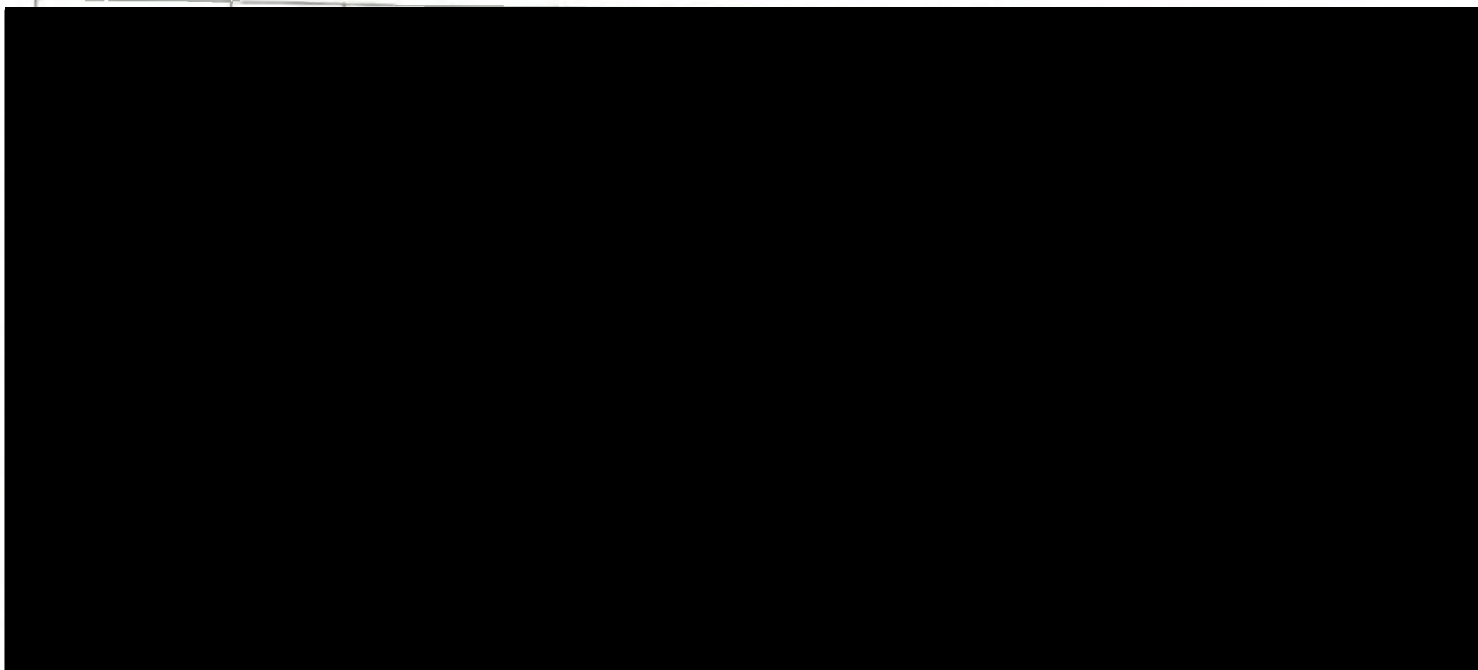
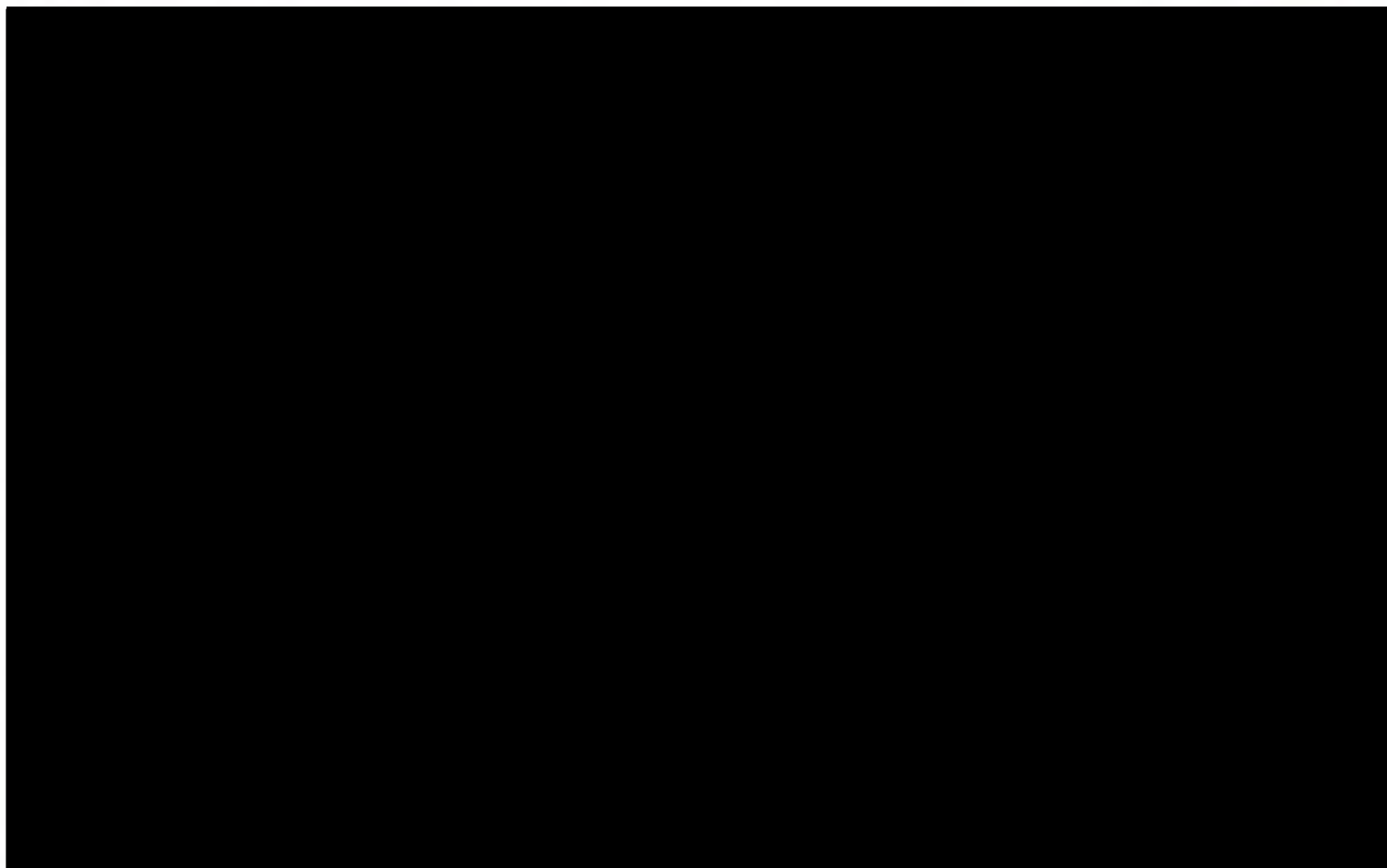
Wij (alle ondergetekenden) zien graag een reactie door de minister op onze zienswijze en het zou de bewindsvrouw sieren als we niet worden afgescheept met een standaardantwoord, maar dat daadwerkelijk wordt ingegaan op onze punten.

Hoogachtend,

Algemeen contactadres:

comitewaterstofommelandenwijk@gmail.com

p/a [redacted]

[redacted]

Zienswijze op ontwerpbesluit zoutwinning Zuidwending 2025–2035

Aan:

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending 2025–2035
Postbus 111
9200 AC Drachten

Van:

D66 Fractie gemeenteraad Veendam
Raadhuisplein 5
9641 AW Veendam

D66 Fractie gemeenteraad Oldambt
Postbus 175
9670 AD Winschoten

D66 Fractie Provinciale Staten Groningen
Martinikerkhof 12
9712 JH Groningen

en

Datum: 28 juli 2025

Betreft: Zienswijze op ontwerpbesluit zoutwinning Zuidwending 2025–2035 (kenmerk V-65184)

Geachte heer/mevrouw,

Namens de fracties van D66 uit de gemeenteraad van Veendam, de gemeenteraad van Oldambt en de provinciale staten van Groningen dienen wij hierbij onze zienswijze in op het ontwerpbesluit tot instemming met het winningsplan Zuidwending 2025–2035 van Nobian Salt B.V.

Als volksvertegenwoordigers en als inwoners van onder meer de gemeente Veendam en de gemeente Oldambt (waar ook door Nobian zout wordt gewonnen) maken wij ons ernstige zorgen over de gevolgen van de verlengde zoutwinning voor de veiligheid in onze regio.

Veiligheid & voorzorgprincipe

D66 vindt dat de veiligheid van mens, dier en milieu altijd voorop moet staan. Economische belangen mogen nooit prevaleren boven veiligheid. Het onderhavige ontwerpbesluit lijkt echter vooral de economische belangen zwaar mee te laten wegen.

Erkend wordt dat er nog veel onzekerheden bestaan over het veilig afsluiten van de zoutcavernes – het SodM heeft zich hier zeer kritisch over geuit. Nobian krijgt van u een termijn van 5 jaar om aanvullend onderzoek aan te leveren. Dat is een veel te lange termijn. Bovendien zouden wij liever zien dat een onafhankelijke instantie de onderzoeken en monitoring uitvoert, in plaats van Nobian zelf. Wanneer de onderzoeks- en monitoringresultaten daar aanleiding toe geven, moet het ook mogelijk zijn de vergunning tussentijds in te trekken.

Een juiste toepassing van het voorzorgprincipe betekent dat het besluit om in te stemmen met het winningsplan pas genomen mag worden wanneer voldoende overtuigend is aangetoond dat de cavernes na de winning ook veilig kunnen worden afgesloten en dit onderschreven wordt door de deskundige toezichthouder. Het SodM heeft grote twijfels geuit, en ook TNO en zelfs het door Nobian ingehuurde CCC geven aan dat er nog veldvalidatie nodig is.

Inwoners hebben recht op duidelijkheid over de risico's van lekkage, verzilting van het grondwater en mogelijke instabiliteit van de ondergrond. Deze risico's zorgen voor grote onrust in een regio die ook zwaar getroffen is door de gevolgen van de gaswinning.

Schade-afhandeling

De verwachte bodemdaling kan oplopen tot 80 centimeter. Dit brengt risico's mee voor funderingen, riolering en waterbeheer. Doordat de bodem komvormig en soms ongelijk verzakt bestaat er tevens een risico op schade aan de huizen van inwoners. Ook de veranderingen in de waterhuishouding kunnen uiteindelijk leiden tot overlast en schade.

Voor bewoners is het in de praktijk erg moeilijk om schade die veroorzaakt wordt door zoutwinning te bewijzen en vergoed te krijgen. Voor inwoners van een gebied waar zout gewonnen wordt moet, net als voor inwoners van een gebied waar gas gewonnen wordt/werd, een omgekeerde bewijslast gelden. Het valt niet uit te leggen waarom deze omgekeerde bewijslast niet geldt voor zoutwinning. Inwoners moeten kunnen rekenen op een snelle, eerlijke en laagdrempelige schadeafhandeling.

De lange termijn

D66 maakt zich zorgen over het ontbreken van een langetermijnvisie.

Onderdeel van een deugdelijke langetermijnvisie moet in de eerste plaats een onderzoek naar alternatieven bevatten zodat er geen afhankelijkheid van de zoutwinning ontstaat. Daarnaast missen wij juist met betrekking tot het economisch perspectief een integrale afweging – het economische belang kan niet worden bepaald zolang alle (maatschappelijke) kosten die bijvoorbeeld verbonden zijn aan de bodemdaling en de vernatting van de bodem op zowel de korte als de lange termijn, niet worden betrokken. Tenslotte dienen er voorwaarden gesteld te worden aan de aansprakelijkheid voor schade die ontstaat na de beëindiging van de zoutwinning. Bewoners, maar ook lokale overheden en het waterschap, moeten de zekerheid hebben dat tot ver na de beëindiging van de zoutwinning er altijd iemand garant staat voor de kosten – Nobian, rechtsopvolgers van Nobian of eventueel de Staat zelf. Dit geldt des te meer omdat de te verwachten bodemdaling met name op zal treden na de beëindiging van de zoutwinning. Om dit af te dwingen vinden wij dat er vooraf een van Nobian onafhankelijk fonds in het leven moet worden geroepen.

Conclusie

Kortom, wij verzoeken u:

- het voorzorgsprincipe onverkort toe te passen en pas in te stemmen met verlenging nadat de veiligheid van afsluiting overtuigend is aangetoond;
- bindende voorwaarden op te nemen over onafhankelijk onderzoek en monitoring;
- te zorgen voor een langetermijnvisie, waarin de afhankelijkheid van zoutwinning en mogelijke alternatieven worden onderzocht; en
- zorg te dragen voor een eenvoudigere wijze van schadeafwikkeling, met omgekeerde bewijslast;

- een onafhankelijk schadefonds te creëren en garanties te stellen voor alle schade die ontstaat tot ver na de beëindiging van de zoutwinning; en
- de belangen van omwonenden en toekomstige generaties zwaarder te laten wegen in de besluitvorming.

Hoogachtend, namens de fracties van D66 uit de Provinciale Staten van Groningen, de gemeenteraad van Oldambt en de gemeenteraad van Veendam,

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Zuidwending 2025-
2035
Postbus 111
9200AC DRACHTEN

Uw kenmerk: PDGGO-DTDO / v-65184
Zaaknummer: 2025-038413
Start zaak: 15 juli 2025
Behandeld door: [REDACTED]
E-mail adres: info@veendam.nl
Tel. Nummer: [REDACTED]
Datum: 15 juli 2025
Bijlagen: geen
Verzenddatum:

Betreft: Zienswijzen ontwerpbesluit winningsplan Zuidwending 2025 - 2035

Geachte mevrouw Hermans,

Op 12 maart 2025 heeft uw ministerie ons verzocht advies te geven op de door Nobian Salts B.V. (hierna; Nobian) ingediende verlengingsaanvraag op het winningsplan Zuidwending. Het advies is door ons met onze brief gedateerd 30 april 2025 aan u ter kennis gebracht. Uw ontwerpbesluit is op 19 juni 2025 gepubliceerd en in het ontwerp staat dat eenieder zienswijzen kan indienen op het ontwerp. Wij maken graag gebruik van deze optie en via deze brief dienen wij onze zienswijzen in op uw besluit.

Onduidelijkheid rond caverne ZW1

Nobian wint actief zout uit de cavernes ZW2 tot en met ZW9. Caverne ZW1 heeft de maximale diameter bereikt en hieruit wordt niet meer actief pekkel onttrokken. In ZW1 vindt echter nog wel gecontroleerd aflaten plaats om de drukontwikkeling te beheersen. Op pagina 7 van uw besluit staat: *"Ook de zogenaamde passieve winning door het gecontroleerd aflaten van pekkel, is winning"*. Dit is echter niet in lijn met hetgeen op pagina 5 staat: *"Nobian stelt de zoutproductie uit 8 van de 9 bestaande zoutwinningscavernes te kunnen verlengen tot en met 2035."* Hierdoor menen wij dat de passieve winning (het aflaten) van pekkel uit caverne ZW1 niet is geregeld in het besluit.

Bodemdaling

In het ontwerpbesluit staat op pagina 8 dat de extra bodemdaling door de extra winning maximaal 8 cm is. De totale bodemdaling wordt door u niet genoemd (wel door het waterschap). Wij begrijpen dat dit komt doordat de mijnbouwwet nu eenmaal zo in elkaar zit. Immers de beschikking volgt de aanvraag, maar toch vinden wij dit enigszins onduidelijk. Wij dringen er bij u op dat u de totale bodemdaling in uw eigen overwegingen benoemt.

Verwijzing artikel 47 Mijnbouwwet

Op pagina 22 en 23 van uw besluit staat een verwijzing naar artikel 47 van de Mijnbouwwet (verder Mbw). Dit artikel gaat echter over aardwarmte. Volgens ons moet artikel 46 Mbw worden aangehaald.

Onderzoeken uit te voeren door Nobian

In de overwegingen en voorschriften lezen wij dat Nobian onderzoek moet doen naar o.a. bodemdaling, scheurvorming in de ondergrond en het afsluiten van cavernes. In het ontwerpbesluit staat echter niet wat er gedaan moet worden als de onderzoeken negatief uitpakken. Wij dringen er bij u op aan dat er in het definitieve besluit voorschriften komen die een opschortende werking hebben op de actieve zoutwinning. Tevens missen wij in het ontwerp een opschortende werking, op de actieve zoutwinning in geval Nobian (of opvolgers) niet aan voorschriften of termijnen voldoet.

Toekomstvisie en gebiedsproces

In uw ontwerpbesluit benoemt u het gebiedsproces. Hierin beschrijft u kort hoe een gebiedsvisie in de toekomst gestalte zou kunnen krijgen. U benoemt ook het feit dat een dergelijk proces buiten de toetsingsgronden uit artikel 36 van de Mbw valt. Dit geeft een 'onbehaaglijke gevoel'. Het grote geheel; zoutwinning, aardgas- en waterstofopslag is complex, komt met allerlei kleine stappen tot stand en met heel veel documenten. Het is moeilijk om de processen te volgen. Mede daardoor wordt er in de omgeving getwijfeld aan de onafhankelijkheid van de verschillende experts en ingenieursbureaus. Dit hebben omwonenden tijdens uw bezoek aan de gemeente Veendam, 14 juli 2025, u ook meegegeven. Wij dringen er bij u op aan dat het gebiedsproces moet leiden tot een bestuurlijke overeenkomst of convenant waarin het eindplaatje (o.a. maximale bodemdaling, aantal cavernes) wordt benoemd die wél in vergunningprocedures kan worden getoetst. In het gebiedsproces moeten ook financiële zekerheid en een eerlijker verdeling van baten en lasten een plaats krijgen.

Boren en winnen onder woningen

Wij menen dat in deze procedure in de overwegingen expliciet moet worden vermeld dat het boren en de zoutwinning nu en in de toekomst niet onder gebouwen en percelen van inwoners plaatsvindt.

Hoogachtend, [redacted]
Burgemeesteren wethouders van Veendam [redacted]

[redacted]
Burgemeester
Annelies Pleyte
[redacted]